

Naar het buitenland

De Kringloop in Portugal

Elke laatste zondag van de maand gaan Kringleden samen naar buiten om een stukje Nederland te bewandelen. Dit jaar werd de actieradius fors uitgebreid. In april van dit jaar vertrok een groep Kringleden naar Zuid-West Portugal om te gaan wandelen onder leiding van Lidwien Schweitzer. Verslag van een fantastische wandelweek in een van de meest ongerepte kuststreken van Zuid-Europa.

Tekst en foto's Renée Simons

Daar zitten we dan aan de baai van Milfontes. Voor ons kliffen, brede zandstranden en de komvormige monding van de rivier de Mira; een baai als een glimlach, in de verte afgesloten door een onzichtbare zandbank waarop sproeiavaste rollers zich te pletter laten vallen. Dit is het uitzicht van hotel Dunaparque, waar ze een heel vertrek hebben ingericht als tapasbar en zulke royale glazen wijn schenken dat er qua inhoud drie wijntjes van De Kring in passen. Maar we gaan het over wandelen hebben. Wandelen met Lidwien. Dertig jaar geleden kreeg Kringlid Lidwien Schweitzer de kans om een half jaar in

Portugal te gaan wonen. Ze moest een primitief boerderijtje bestieren in het zuidwesten van het land, vijf kilometer buiten een slaperig kustplaatsje met de sprookjesachtige naam Villa Nova de Milfontes, 'Nieuw dorpje van de duizend fonteinen.' Nieuw was het stadje toen al niet met zijn witgepleisterde, geel en blauw gestreepte huisjes. Er staat zelfs een kasteel; met 'duizend fonteinen' worden de vele bronnen bedoeld die het achterland zo weelderig maken. Lidwien raakte al gauw bevriend met de bewoners die haar hielpen met de moestuin, want wat wist een meisje uit Amsterdam daar nou van? Ze veroorzaakte een tsunami

aan bloemkolen. Een overkill aan asperges uit een onopgemerkt bed kon ze gelukkig slijten aan de Nederlandse hotelfamilie Van Kuivenhoven; destijds kleinschalige starters op de nog aarzelende toeristenmarkt, inmiddels eigenaren van meerdere Dunaparque hotels. Gedurende dat eerste halve jaar vatte Lidwien een diepe liefde op voor deze streek. Ze bleef terugkomen, eerst met haar gezin, later met vrienden met wie ze haar liefde voor het land wilde delen. Dat lukte zo goed dat er steeds meer mensen wilden komen wandelen. Er kwam behoefte aan meer organisatie en drie jaar geleden besloot Lidwien te professionaliseren. Naast haar baan bij de GGZ is ze nu officieel touroperator, met een eigen website (zie kader). In oktober en april gaat ze twee keer een week wandelen met een groep van maximaal acht mensen om het persoonlijk en intiem te houden.

Rota Vicentina

Er zijn weinig kuststreken in Zuid-Europa zo onbedorven als deze *Costa Vicentina*, die deel uitmaakt van de *Alentejo*, een dunbevolkte provincie tussen de Taag en Algarve. Uniek voor deze ongerepte streek

is het netwerk van voetpaden, die al sinds mensenheugenis deel uitmaken van het landschap. Langs de Atlantische oceaan loopt het *Visserspad*, *Trilho dos Pecadores*. De uitzichten vanaf deze hooggelegen kustweg zijn adembenemend: schuimend geweld rond kliffen en rotsen, huizenhoge rollers lichtblauw en groen, brede lege stranden; overall is er de denderende muziek van de oceaan. In het stille achterland vriendelijke groene heuvels met witte huisjes, olijfbomgaarden, sinaasappelbomen, bloeiende tuinen. Maar ook ruig berglandschap met breedgeschouderde kurkeiken, pijnboombossen en eucalyptusplantages. Landweggetjes, geitenpaadjes en eeuwenoude pelgrimspaden vormen er samen het *Historische pad*. Sinds 2012 zijn kustweg en binnenwegen opgeknapt en bewegwijzerd en vormen samen de *Rota Vicentina*, 450 km wandelwegen. Dit

met de bedoeling het natuurtoerisme te stimuleren. Gedurende de week dat wij er waren nam Lidwien ons mee op de meest fantastische tochten, zowel langs de ruige kust als door het slaperige achterland. Mannen zijn niet verboden, maar ze waren er niet bij. Gaf niks, het was enig. Ontspannen, vriendschappelijk, flexibel. Wat een leuke vrouwen bij elkaar.

De eerste dag wandelen we door achterland. Elke klim wordt beloond met een spectaculair uitzicht over het golvende land, in de verte de zee. We komen nooit iemand tegen. De twee middelste dagen lopen we het *Visserspad*; hier ontmoet je soms andere wandelaars, maar ook hier overheerst de natuur. We lopen over hoge rotspaadjes, zanderige duinen, en soms hele stukken over het strand.

Botanische extase

De weersvoorspellingen voor deze week zijn niet daverend, maar we zullen al gauw ervaren dat dat in Portugal niet zoveel zegt. Was de eerste dag er nog een van 'jas aan, jas uit', de tweede dag lunchen we in de volle zon in een kleine beschutte vallei met uitzicht op zee. De daarop volgende dagen heerlijk lenteweer, nooit te warm om te lopen vanwege de frisse bries uit zee. We zijn dan ook precies in het juiste seizoen, niet te warm, niet te koud, alles in bloei: struiken, bomen, lanen vol mimosa. In het binnenland een andere vegetatie, zoals manshoge heidestruiken wit en paars bloeiend; lelies als op een Perzische miniatuur. Het meest spectaculair zijn de velden en velden lupines, niet donkerblauw of paars zoals bij ons, maar helder geel. Wat ruikt er toch zo verrukkelijk? Niet de mimosa, die is hier reukloos. De rozemarijn, wilde lavendel en brem? De steenroos, weet Lidwien, die geeft dat lekkere, harsachtige aroma. Dus breng ik mijn dagen door in olfactorische en botanische extase. Aangezien ik bijna geen plantennamen ken, fantaseer ik er op los: blauwogige koningskinderen, citroenstengeltjes,

gouden pluimpjes, roze raffia rokjes, lachebekjes, papiervlinders – ik moet toch uitdrukking geven aan mijn blijdschap om zoveel vorm en kleur. Als we het echt willen weten, gaan we naar Uulkje. Zij is de enige van ons met deterministische discipline en maakt gebruik van een plantenapp. Zo weet ze de wonderlijke gele bloem met rode pukkels te duiden als *Cytinus Hypocistis*. De vlezige vetplanten die in rode en groene appelkleuren over de rotsen kruipen, zijn *Hottentottenvijgen!* Wie had dat gedacht? Ze bloeien geel en roze met bloemen zo groot als een kinderhand. Maar de wonderlijkste bloemen bevinden zich op de meest onherbergzame plaatsen: ooievaarsnesten op hoge rotspieken in de schuimbekkende zee. Griezelig en ook vertederend, deze boerderijvogels op hun barre burchten. Op de vierde dag volgen we de rivier

de Mira; weelderig moeraslandschap, grijsgroene oevers, schaduwrijke bossen, ineens een vallei waarin kikkers kwaken en koeienbellen klingelen. Aan het eind van deze wandeling wordt de slechte weersvoorspelling van de hele week eindelijk bewaarheid. Het laatste half uur verregent. En hoe! We ploeteren over wazige heuvels langs druipende bomen, natte velden. Natuurlijk heb ik mijn regenpak niet bij mij. Wie denkt daar nu nog aan na een week heerlijk weer? Ik neem een voorbeeld aan een filosofisch ingestelde ezel, zachtmoedig dromend in de regen, tot zijn knieën in goudgeel tapijt van lupines. Ineens is het eindpunt daar, een cafeetje met vijf identieke oude mannen met petten en dezelfde blauwgeblokte hemden, op de tv een voetbalwedstrijd waar niemand naar kijkt, langs de muren een gordijn van voetbalbanieren.

Aanstekelijk verliefd

Na elke wandeling was het heerlijk uitrusten in hotel Dunaparque, de sfeer ouderwets vriendelijk. Het uitzicht vanaf het terras heb ik al beschreven; alleen de zonsondergang wordt er niet gratis bijgeleverd: een loopje van tien minuten naar de kaap. Maar wie heeft daar nog zin in na een dag lopen? *Diehards* Karien en Anita. Ikke niet, de tapas staan klaar, de wijn wordt ingeschonken. Laat ik niet weer beginnen over het eten en de wijn, dit gaat over wandelen! Maar wat een prettig hotel, en wat een uitgebreid buffet elke dag!

De wandeling van de laatste dag valt in het water. Niet erg, vinden we. We hebben al bijna te veel genoten. En we zijn de vorige avond tot laat uit geweest, luisteren naar Fadozangers in een betegeld volksrestaurant. Authentiek kon niet. Een hele avond eten, drinken en weemoedige liederen voor schandig weinig geld. De receptioniste van ons hotel zong er ook, een klein, mollig meisje met een stem waarvoor Fado en *saudade* zijn uitgevonden.

We maken er een relaxt dagje van. Je kunt met een veerbootje naar de overkant van de baai, maar dat werkt die dag niet. Lidwien rijdt geduldig met ons heen en weer. Een prachtige tocht waarbij de rivier de Mira wordt overgestoken. Hulde aan heen en weervrouw Lidwien! Ze is de perfecte gids, enthousiast, een beetje streng als het moet, (doorlopen, het wordt vloed!) maar ook flexibel, tolerant en vooral gezellig. En aanstekelijk verliefd op Portugal.

De dag van vertrek is aangebroken. Sommigen van ons gaan nog een paar dagen naar Lissabon, anderen wachten op de transfer naar het vliegveld. Lidwien is vroeg vertrokken. Het is haar Rota Vicentina dag. Als lid van deze prestigieuze vereniging, moet ze meehelpen de paden te onderhouden. Ze is op tijd terug om ons uit te zwaaien. Hoe was het werken? Lachend laat ze ons een paar foto's zien. Glanzende vissen op de barbecue, salades, wijn. Ja, ze hebben ook een beetje geschoffeld. Op z'n Portugees. ●

Wil je ook wandelen met Lidwien?

www.samenwandeleninportugal.nl

5 wandelingen tussen de 12 en 21 km.

1 dag rust, redelijke conditie, stevig schoeisel.

In oktober is nog plaats!

www.rotavicentina.com

